Program proti šikanování

školní rok 2021/2022

Zpracovala:

……

Mgr. Hana Venglářová

metodik primární prevence

Schválila:

……

Mgr. Ing. Petra Fojtíková

ředitelka školy

V Hlučíně - Darkovičkách, dne 15. 10. 2021

Tento program proti šikanování je součástí Minimálního preventivního programu

ZŠ a MŠ Hlučín – Darkovičky pro školní rok *2021/2022*.

- Škola se snaží vytvářet pozitivní prostředí pro žáky naši školy a to v oblasti ***nespecifické prevence*** poskytováním aktivit pro žáky v jejich volném čase a aktivit pořádané mimo školu s účastí rodičů a veřejnosti. V oblasti ***specifické prevence*** škola spolupracuje s místním dobrovolným spolkem hasičů a městskou policií, se kterými pořádáme dny prevence, dále s dobrovolníky z Červeného kříže a rodiči pracujícími ve zdravotnictví, kteří seznamují žáky se zásadami První pomoci. Součástí výuky jsou témata zaměřená na vhodné volnočasové aktivity, zdravý životní styl, duševní hygienu, práce ve skupině – pravidla, tolerance, kompromis, učí se vyjádřit svůj názor, sebeúctě, sebelásce, sebepojetí a úctě k druhým. Žákům také nabízíme besedy s tématy šikany, kyberšikany a rodiče seznamujeme s možnými riziky a prvními signály šikany.
- Dále také spolupracujeme s PPP v Opavě a Ostravě.
- S vytvářením příznivých podmínek v třídním kolektivu nám pomáhají paní vychovatelky, které vedou děti k pochopení a přijetí svých emocí nebo je učí vhodnému chování ve společnosti. *Konzultace, diagnostika, poradenství.*

Program proti šikanování obsahuje tyto části:

1. Preventivní aktivity zaměřené specificky proti vzniku šikanování.
2. Jak poznat šikanu.
3. Krizový plán pro řešení šikany v počátečním stádiu.
4. Krizový plán pro řešení šikany v pokročilém stádiu.
5. Zajištění vzdělání pedagogických pracovníků v problematice šikanování.
6. Seznámení žáků a jejich zákonných zástupců s programem proti šikanování.
7. Jednotný postup školy v případě výskytu rizikového chování žáků.

Ad. 1) **Preventivní aktivity zaměřené specificky proti vzniku šikanování**

Realizace všech aktivit je v letošním roce ovlivněna aktuální situací ztíženou výskytem Corona viru a řídí se nařízeními MŠMT.

1. třída

Aktivita, téma směřující k prevenci a způsob jejího vedení (např. beseda, prožitková aktivita, diskuse, předávání informací).	Počet hodin	Učitel
➢ HURÁ BUDU ŠKOLÁKEM (schůzky s předškolními dětmi a jejich rodiči) - nerealizováno ➢ Člověk a jeho svět (téma viz. ŠVP) ➢ Dny prevence na začátku a konci školního roku – hasiči, policie, dopravní výchova ➢ Třídnické diskuse na aktuální téma – kamarádské vztahy, respekt druhého a smysluplné trávení volného času, … ➢ Práce s emocemi ➢ Konzultace s rodiči a dítětem – podzim, jaro ➢ Komunitní kruh ➢ Měsíční celoškolní setkávání – SCUK	3 x odpoledne Viz. plán	Mgr. Barbora Steigerová

2. třída

Aktivita, téma směřující k prevenci a způsob jejího vedení (např. beseda, prožitková aktivita, diskuse, předávání informací).	Počet hodin	Učitel
➢ Člověk a jeho svět (téma viz. ŠVP) ➢ Dny prevence na začátku a konci školního roku – hasiči, policie, dopravní výchova ➢ Třídnické diskuse na aktuální téma – kamarádské vztahy, respekt druhého a smysluplné trávení volného času, … ➢ Práce s emocemi ➢ Formování osobnosti dítěte a kolektivu četbou zajímavých knih s osobnostním, sociálním a výchovným potenciálem. ➢ Konzultace s rodiči a dítětem – podzim, jaro ➢ Komunitní kruh ➢ Měsíční celoškolní setkávání – SCUK	Viz. plán	Mgr. Kateřina Pytlíková

3. třída

Aktivita, téma směřující k prevenci a způsob jejího vedení (např. beseda, prožitková aktivita, diskuse, předávání informací).	Počet hodin	Učitel

➢ Člověk a jeho svět (téma viz. ŠVP) ➢ Osobnostní sociální výchova, ➢ Dny prevence na začátku a konci školního roku – hasiči, policie, dopravní výchova ➢ Konzultace s rodiči a dítětem – podzim, jaro ➢ Komunitní kruh ➢ Měsíční celoškolní setkávání – SCUK ➢ Beseda na téma Nebezpečí šikany a kyberšikany	Viz. plán	Mgr. Hana Venglářová a asistentka pedagoga Táňa Kotlářová

4. třída

Aktivita, téma směřující k prevenci a způsob jejího vedení (např. beseda, prožitková aktivita, diskuse, předávání informací).	Počet hodin	Učitel
➢ Člověk a jeho svět (téma viz. ŠVP) ➢ Dny prevence na začátku a konci školního roku – hasiči, policie, dopravní výchova ➢ Konzultace s rodiči a dítětem – podzim, jaro ➢ Komunitní kruh ➢ Měsíční celoškolní setkávání – SCUK ➢ Beseda na téma Nebezpečí šikany a kyberšikany ➢ Zapojení dětí do čtení předškolákům	Viz. plán	Mgr. Jana Šandalová

5. třída

Aktivita, téma směřující k prevenci a způsob jejího vedení např. beseda, prožitková aktivita, diskuse, předávání informací).	Počet hodin	Učitel
➢ Člověk a jeho svět (téma viz. ŠVP) ➢ Informatika – Nebezpečí internetu a sociálních sítí ➢ Zapojení nejstarších žáků naší školy do pomoci prvňáčkům – lekce čtení – předčítání, matematika ➢ Dny prevence na začátku a konci školního roku – hasiči, policie, dopravní výchova ➢ Konzultace s rodiči a dítětem – podzim, jaro ➢ Komunitní kruh ➢ Měsíční celoškolní setkávání - SCUK ➢ Beseda na téma Nebezpečí kyberšikany a výuka Informatiky	Viz. plán	Mgr. Miroslava Foltýnková

Ad.2) **Jak poznat šikanu**

Pojem šikana

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a opakované užití fyzických a psychických útoků jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím moderních komunikačních prostředků, především prostřednictvím internetu a mobilu.

Nepřímé znaky šikanování

- Žák je o přestávkách často osamocený, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá volen do družstva poslední.
- Během přestávek vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Má zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Má odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Přímé znaky šikanování

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující, přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem.
- Skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka, aby vykonával nemorální až trestné činy či aby se jich spoluúčastnil.
- Honění, strkání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Tabulka č. 1 Rozdíly mezi šikanováním a škádlením (Kolář, 2011)

ŠKÁDLENÍ	ŠIKANOVÁNÍ
Definice: Škádlení patří k rovnocenným, kamarádským nebo partnerským vztahům. Chápáno je jako projev přátelství. Za škádlení se považuje žertování (popichování, zlobení) za účelem dobré nálady a není v něm vítěz ani poražený.	**Definice:** Šikanování patří do násilných a závislostních vztahů. Za šikanování se považuje, když jeden nebo více žáků úmyslně a opakovaně ubližuje druhým. Znamená to, že dítěti někdo, komu se nemůže ubránit, dělá, co je mu nepříjemné, co ho ponižuje nebo to prostě bolí.
1. Záměr: Vzájemná legrace, radost a dobrá nálada.	**Záměr:** Ublížit, zranit a ponížit.
2. Motiv: Náklonnost, **s**blížení, seznamování, zájem o druhé. Rozpouštění napětí ve třídě a navozování uvolněné a pohodové atmosféry. Zvyšování odolnosti, zmužnění.	**Motiv:** Základní tandem - moc a krutost. Další motivy překonávání samoty, zabíjení nudy, zvědavost ala Mengele, žárlivost, předcházení vlastnímu týrání, vykonání něčeho velkého…
3. Postoj: Respekt k druhému a sebeúcta.	**Postoj:** Devalvace, znevážení druhého
4. Citlivost: Vcítění se do druhých.	**Citlivost:** Tvrdost a nelítostnost.
5. Zranitelnost: Dítě není zvýšeně zranitelné a přecitlivělé.	**Zranitelnost:** Bezbrannost, oběť se neumí, nemůže či nechce bránit.
6. Hranice: Obě strany mají možnost obhájit své osobní teritorium. Vzájemné vnímání a respektování verbálních i neverbálních limitů. Při divočejším škádlení žádný nepoužije své plné síly nebo silnější mírní své akce.	**Hranice:** Prolamování hranic, „znásilňování“ druhého. Silnější strana nebere ohled na slabšího. Oběť dává najevo, že je jí to nepříjemné, útočníci pokračují dál. Někdy sadomasochistická interakce.
7. Právo a svoboda: Rovnoprávnost účastníků. Dítě se může bránit a škádlení opětovat, případně ho může zastavit a vystoupit z něho.	**Právo a svoboda:** Bezpráví. Pokud se dítě brání nebo dokonce „legraci“ oplatí je tvrdě ztrestáno!
8. Důstojnost: Zachování důstojnosti. Dítě nemá pocit ponížení. Necítí se trapně a uboze.	**Důstojnost:** Ponížení lidské důstojnosti. Dítě je zesměšňováno a ponižováno.
9. Emoční stav: Radost, vzrušení ze hry, lehké naštvání. I nepříjemné! Ale ne bezmoc.	**Emoční stav:** Bezmoc! Strach, stud, bolest. Nepříjemné a bolestivé prožívání útoku.
10. Dopad: Podpora sebehodnoty, pozitivní nálada.	**Dopad:** Pochybnosti o sobě, nedostatek důvěry, úzkost, deprese. Dítě má strach ze školy.

Tabulka č. 2 Základní formy šikany (Kolář, 2011)

Šikana podle typu agrese – prostředku týrání	fyzická, psychická a smíšená šikana, kyberšikana – jako specifická forma psychické šikany
Šikana podle věku a typu školy	šikana mezi předškoláky, žáky prvního stupně a druhého stupně, učni, gymnazisty…, šikana mezi vysokoškoláky
Šikana z genderového hlediska	chlapecká a dívčí šikana, homofobní šikana, šikana chlapců vůči děvčatům, šikana dívek vůči chlapcům
Šikana odehrávající se ve školách s různým způsobem řízení	na jedné straně škola s demokratickým vedením a na druhé straně škola, případně výchovný ústav, kde je tvrdý hierarchicko-autoritativní systém
Šikana podle speciálních vzdělávacích potřeb aktérů	šikana neslyšících, nevidomých, tělesně postižených, mentálně retardovaných žáků apod.

Zkrácený popis stadií šikanování

Školní šikanování je nemoc skupinové demokracie a má svůj zákonitý vnitřní vývoj.

První stadium se v podstatě odehrává v jakékoliv skupině. Všude je někdo neoblíbený nebo nevlivný, na jehož úkor je prima si dělat „legrácky". Pak to ale jde dál, skupina si najde jakéhosi otloukánka. Třetí stadium je už klíčové, kdy se vydělí jádro útočníků a systematicky začne šikanovat nejvhodnější oběti. Do této chvíle lze věci jasně řešit. Následně ale dojde k bodu zlomu, kdy se šikanování stane nepsaným zákonem i pro opravdu slušné děti a celé skupina se stává krutou. V pátém stadiu – totalitě – se stane šikanování skupinovým programem.

- **První stadium: Zrod ostrakismu**

Jde o mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen skupiny necítí dobře. Je neoblíben a není uznáván. Ostatní ho více či méně odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají ho, spřádají proti němu intriky, dělají na jeho účet „drobné" legrácky apod. Tato situace je již zárodečnou podobou šikanování a obsahuje riziko dalšího negativního vývoje.

- **Druhé stadium: Fyzická agrese a přitvrzování manipulace**

V zátěžových situacích, kdy ve skupině stoupá napětí, začnou ostrakizovaní žáci sloužit jako hromosvod. Spolužáci si na nich odreagovávají nepříjemné pocity například z očekávané těžké písemné práce, z konfliktu s učitelem nebo prostě jen z toho, že chození do školy je obtěžuje. Manipulace se přitvrzuje a objevuje se zprvu ponejvíce subtilní fyzická agrese.

- **Třetí stadium (klíčový moment): Vytvoření jádra**

Vytváří se skupina agresorů, úderné jádro. Tito šiřitelé „viru" začnou spolupracovat a systematicky, nikoliv již pouze náhodně, šikanovat nejvhodnější oběti. V počátku se stávají jejich oběťmi ti, kteří jsou už osvědčeným objektem ostrakizování. Jde o žáky, kteří jsou v hierarchii nejníže, tedy ti „slabí".

- **Čtvrté stadium: Většina přijímá normy**

Normy agresorů jsou přijaty většinou a stanou se nepsaným zákonem. V této době získává neformální tlak ke konformitě novou dynamiku a málokdo se mu dokáže postavit. U členů „virem" přemožené skupiny dochází k vytvoření jakési alternativní identity, která je zcela poplatná vůdcům. I mírní a ukáznění žáci se začnou chovat krutě – aktivně se účastní týrání spolužáka a prožívají při tom uspokojení.

- **Páté stadium: Totalita neboli dokonalá šikana**

Násilí jako normu přijímají všichni členové třídy. Šikanování se stává skupinovým programem. Obrazně řečeno nastává éra „vykořisťování". Žáci jsou rozděleni na dvě sorty lidí, které jsem pro přehlednost označil jako „otrokáře" a „otroky". Jedni mají všechna práva, ti druzí nemají práva žádná.

Ad. 3) **<u>Krizový plán pro řešení šikany v počátečním stádiu.</u>**

Kolektiv třídy má v kompetenci třídní učitel, který citlivě pracuje s kolektivem třídy a učí děti spolupráci a vzájemné toleranci. V případě podezření na první příznaky šikany:

- ✓ Snaží se odhadnout závažnost onemocnění skupiny.
- ✓ Zjišťuje informace od oběti i spolužáků – vždy zvlášť.
- ✓ Hledá vhodné svědky.
- ✓ Provádí individuální rozhovory se svědky, oběti a agresory – vždy zvlášť.
- ✓ Chrání oběti šikany.
- ✓ Svolá poradu – školní psycholog, třídní učitel, preventista, ředitel a ostatní vyučující.
- ✓ Spolupracuje s rodiči obou stran, zvlášť.
- ✓ Rozebere situaci se třídou a dále sleduje a pracuje se vztahy.
- ✓ O situaci informuje vychovatelky ve školní družině.

Tř. učitelé : **1.třída** … Mgr. Barbora Steigerová

2. třída … Mgr. Kateřina Pytlíková

3. třída … Mgr. Hana Venglářová, asist. Taťána Kotlářová

4. třída … Mgr. Jana Šandalová

5. třída … Mgr. Miroslava Foltýnková

Vychovatelka … Taťána Kotlářová, Zdeňka Fojtíková

Další vyučující … Mgr. Veronika Faiková. Ing. Mgr. Petra Fojtíková (ředitelka školy)

Třídní učitelé jsou v kontaktu s rodiči a o změnách v chování se navzájem informují prostřednictvím týdenních plánů, telefonickým rozhovorem nebo mailovou korespondencí. Třídní schůzky jsou vedeny formou konzultací s rodiči a jejich dětmi.

Ad. 4) **Krizový plán pro řešení šikany v pokročilém stádiu.**

Škola spolupracuje a v případě pokročilého stádia šikany žádá o poradu a pomoc při řešení šikany:

Pedagogicko-psychologická poradna Opava:

- Mgr. Lucie Šimečková, simeckova@ppp.opava.cz **733 16 48 32**
- Martina Bilíková, DiS., bilikova@ppp.opava.cz **553 625 736 –** soc. pracovnice

Preventivně informační skupina:

- Nprap. Bc. Pavla Welnová pavla.welnova@pcr.cz **727 942 674**

Linka bezpečí: 116 111

E – mail: pomoc@linkabezpečí

www stránky: chat.linkabezpeci.cz

Ad. 5) **Zajištění vzdělání pedagogických pracovníků v problematice šikanování.**

Školní metodik prevence zajišťuje besedy, sborovny či odborná školení pro pedagogy dle nabídky a zájmu pro aktuální školní rok.

Pracovníci školy se průběžně zúčastňují vzdělávacích seminářů, projektů a akcí. Informace a různé materiály předávají dále a společně je sdílejí. V průběhu roku je doplňována školní knihovna odbornými publikacemi.

Ad. 6) **Seznámení žáků a jejich zákonných zástupců s programem proti šikanování.**

Rodiče

Na začátku školního roku, v rámci prvních třídních schůzek, budou rodiče – zákonní zástupci seznámeni se Školním řádem a s připravovanými aktivitami, které jsou zaměřeny na vytváření pozitivního klimatu školy.

Rovněž mají rodiče možnost nahlédnout do dokumentů (Minimálně preventivní program, Krizový plán školy a Školní preventivní strategie) ve vestibulu školy, na požádání preventistky Mgr. Hany Venglářové ve sborovně a na školním webu.

Žáci

Rovněž žáci jsou řádně seznámeni s pravidly Školního řádu během preventivních týdnů v měsíci září třídním učitelem a seznámení stvrzují svým podpisem v žákovské knížce.

Velice důležitou aktivitou, která napomáhá vytváření pozitivního klimatu ve škole a vede děti k odpovědnosti, je tvorba třídních pravidel dětmi. Hodnocení míry dodržování pravidel u jednotlivých žáků je jedním z bodů čtvrtletních konzultací s rodiči.

DOPORUČENÍ RODIČŮM ŽÁKŮ, ABY SI VŠÍMALI TĚCHTO MOŽNÝCH PŘÍZNAKŮ ŠIKANY

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště, když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach.
- Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. „Nechte mě!“
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.).
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

- V případě, že máte podezření, že vašemu dítěti je ve škole ubližováno, neprodleně kontaktujte třídní učitelku, která se společně s ostatními postará o to, aby se situace vyřešila
- Je však zakázáno, aby rodiče nebo rodinní příslušníci či cizí osoby kontaktovali ve škole nebo před školou jiné děti za účelem získávání informací či řešení problémů, které jsou v kompetenci školy.

DOPORUČENÍ ŽÁKŮM, CO DĚLAT, KDYŽ VIDÍM, ŽE JE NĚKOMU UBLIŽOVÁNO

- Neboj se a zajdi za třídní učitelkou, školním metodikem prevence, vychovatelkou, ředitelkou nebo jinou paní učitelkou.
- Vše popravdě řekni. Mluv jen pravdu – co jsi viděl, kde, kdy, koho. Tvoje výpověď je velmi důležitá a bude sepsána.
- Situaci začneme řešit, možná tě požádáme ještě o pomoc.
- Nezapomeň, že nejde o žalování, jen ti není lhostejné, pokud někdo někomu ubližuje.
- Předem za tvou výpověď děkujeme.

Ad. 7) **Jednotný postup školy v případě výskytu rizikového chování žáků.**

- Jednotný postup při zjištění šikany na škole (viz. příloha č. 1)
- Jednotný postup-omluvená a neomluvená absence (viz. příloha č. 2)
- Jednotný postup- kouření a alkohol (viz. příloha č. 3)
- Jednotný postup při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem (viz. příloha č. 4)
- Jednotný postup při opuštění žáka školy (viz. příloha č. 5)

Příloha č. 1

Jednotný postup při zjištění šikany na škole

Při zjištění šikany mezi žáky postupujeme takto:

1. Okamžitá ochrana oběti

Žáka umístíme do chráněného prostředí s dohledem dospělé osoby (třídní učitel, metodik prevence).

2. Stanovení strategie

Situaci řeší intervenční tým:

- třídní učitel
- metodik prevence – Mgr. Hana Venglářová
- ředitelka školy – Mgr. Ing. Petra Fojtíková

3. Informace učitelskému sboru a jeho účast

Ředitelka školy svolá mimořádnou schůzi, na které seznámí učitele s okolnostmi vzniku a vyšetřování případu. Za intervenční tým přednese návrh výchovných opatření a celý pedagogický sbor se dohodne na dalším postupu práce se třídou.

4. Rozhovor se žáky v pořadí: oběť, svědci, agresoři

S žáky provedeme rozhovor, který zaznamenáme. S žáky jednáme odděleně od kolektivu, aby nemohli ovlivnit svědky. Snažíme se zjistit tyto údaje:

-Kdo je oběť?

-Kdo je agresor?

-Kdy a kde k šikaně dochází?

-Jakou formou?

-Jak dlouho a jak často trvá?

-Jaký je důvod k ubližování?

-Jaký trest navrhuješ?

-Proč?

-Jak lze násilí v budoucnu zabránit?

5. Informovanost rodičů a pozvání na jednání

Kontaktujeme rodiče obou stran:

-*Dítě – oběť*, aby si dítě vyzvedli, poté se společně domluvíme se na dalším postupu.

-*Dítě – agresor*, informujeme o počínání dítěte.

S rodiči obou stran jednáme odděleně, rodiče agresorů zveme odděleně po jednom páru. Jednání je přítomna ředitelka, školní metodik prevence a třídní učitel. Je žádoucí účast obou rodičů projednávaných dětí. Rodiče jsou seznámeni s případem a opatřeními, která naše škola přijme. Obě strany podepíši zápis z jednání.

6. Dohoda o vzájemné informovanosti

Po schůzce s rodiči se stanoví dohoda mezi třídním učitelem a rodiči o vzájemném informování o chování žáků.

7. Třídnická hodina

Třídní kolektiv je informován o rizicích agresivního chování a o výchovných opatřeních školy. Třídní učitelé ostatních tříd využijí případ k diskusi.

8. Mimořádná třídní schůzka

Rodiče jsou informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních pro zamezení dalších potíží. Rovněž jsou vyzváni ke zvýšené pozornosti a spolupráci.

Škála výchovných opatření

-Domluva třídního učitele a informace rodičům

-Napomenutí, důtka třídního učitele

-Důtka ředitelky školy

-Snížená známka z chování

-Návrh převedení do jiné školy

-Doporučení rodičům zainteresovaných dětí vyhledat odbornou pomoc

-Doporučení rodičům umístit dítě do pobytového oddělení SVP

Příloha č. 2

Jednotný postup-omluvená a neomluvená absence

- Školní docházka je v ČR ze zákona povinná po dobu devíti školních roků. Začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 6. roku věku – zákon č. 561/2004 Sb., par. 36, odst. 1.
- Žáci jsou povinni řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat - zákon č. 561/2004 Sb., par. 22, odst. 1.
- Zákonní zástupci dětí jsou povinní zajistit, aby dítě docházelo řádně do školy nebo školského zařízení - zákon č. 561/2004 Sb., par. 22, odst. 3.
- Přestupku se dopustí ten, kdo zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka - zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, par. 31, odst. 2.
- Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem (zákon 561/2004) a to takto:

  - Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka.
  - Po domluvě s třídním učitelem volí vhodnou formu informovanosti o důvodech nepřítomnosti žáka ve výuce (sms zpráva, mail, telefonát nebo osobní kontakt).
  - Písemnou omluvenku v žákovské knížce žák předloží do 3 dnů po návratu do školy.

Postup při neomluvené absenci:

1 – 4 neomluvené hodiny

O neomluvené či zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje tř. učitel ředitele školy.

Zákonný zástupce žáka je pozván na základě doporučeného dopisu na pohovor, kde bude projednán důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti. Rodiče jsou rovněž upozorněni na povinnost stanovenou zákonem. O pohovoru provede tř. učitel zápis, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii.

Žákovi je udělena důtka třídního učitele, důtka bude zapsána do žákovské knížky a zaznamenána do katalogového listu žáka.

4 - 9 neomluvených hodin

Při tomto počtu neomluvených hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi, které se účastní třídní učitel, ředitel, metodik prevence a zákonní zástupci žáka. Pozvání zákonných zástupců žáka na jednání se provádí doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis. Zúčastněné osoby se podepíší.

Žákovi je udělena důtka ředitele školy. O udělení důtky uvědomí ředitel prokazatelně rodiče zasláním doporučeného dopisu a důtka bude zaznamenána do katalogového listu žáka.

10 a více neomluvených hodin

Ředitel školy pošle oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

Příloha č. 3

Jednotný postup- kouření a alkohol

Povinností školy je ve školním řádu jasně stanovit zákaz kouření a konzumace alkoholu ve všech prostorách školy. Dále výchovně působit v tom smyslu, že jde o zdraví škodlivou záležitost a vysvětlovat zásady zdravého způsobu života.

1. Kouření:

Bude-li žák přistižen při kouření během školního vyučování nebo v prostorách školy:

Poprvé – potřetí …….bude napomenut učitelem, který jej přistihl a tento přestupek bude zaznamenán a oznámen rodičům

Počtvrté – posedmé…….bude napomenut třídním učitelem a tento přestupek bude zaznamenán a oznámen rodičům

Poosmé – podvanácté……bude napomenut třídní důtkou a tento přestupek bude zaznamenán a oznámen rodičům.

Podvanácté – podvacáté…...bude mu udělena snížená známka z chování a současně bude tento přestupek oznámen rodičům

Co se týká občanů, stěžujících si na kouření žáků je každý oprávněn upozornit rodiče na závadné chování dětí (zákon 359/1999Sb.,par.7) nebo se obrátit na městský úřad, který je podle stejného zákona, par. 10, povinen projednat s dítětem a jeho rodiči nedostatky v jeho chování.

2. Alkohol:

Pokud je žák přistižen při požívání alkoholu nebo je opilý, jedná se o jasné a průkazné porušení pravidel. Na toto chování se upozorní rodiče dítěte (zákon č.359/1999,par.7) a současně je povinností oznámit to i orgánu obce. Pokud je známo, kde dítě k alkoholu přišlo, je možno učinit i příslušné oznámení na Policii ČR, neboť prodej, podávání nebo jiné umožnění požívání alkoholu zákon zakazuje (zákon č.37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, par.4)

Pokud je pouze podezření, že žák alkohol požil, nezdá se být jeho chování normální či je z něj cítit alkohol, je nutno si s žákem pohovořit a pravdu se teprve dozvědět. V každém případě by o tom měla vědět ředitelka školy, školní metodik prevence a rodiče.

Příloha č. 4

Jednotný postup při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

1. Identifikace a ukládání látek

- Zajistí-li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky.
- Na obálku se napíše datum, čas a místo zajištění látky. Obálka se přelepí a opatří razítkem školy a uschová do ředitelny.
- Poté se vyrozumí Policie ČR. Identifikaci provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy.
- Pokud je podezřelá látka zajištěna u dítěte, které jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem přivolanému lékaři.

2. Ohrožení zdraví žáka

- V případě ohrožení zdraví žáka v důsledku podezření na požití omamné látky se uvědomí rodiče.
- Dítě jevící příznaky užití omamné látky je odvedeno ze třídy do místnosti, musí být ale zajištěn dohled dospělé osoby, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou rodiče nebo přivolaná lékařská služba.
- Škola kontaktuje bezodkladně rodiče žáka nebo jeho zákonného zástupce o blíže nespecifikovaných zdravotních potížích žáka, rodiče jsou vyzváni k tomu, aby si dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření.

3. Pokud rodič:

A) …si přijde do školy pro dítě…

- Je seznámen se zdravotními potížemi žáka.
- Škola apeluje na rodiče, aby s dítětem navštívili lékaře a nabídne možnosti, kde se může poradit o výchovných postupech.
- Školní metodik prevence odkáže rodiče na odborníky či na specializované pracoviště.

B) …si do školy pro dítě nepřijde…

- Škola přehodnotí zdravotní stav žáka a je v kompetenci školy přivolat lékařskou službu, rodič je o postupu školy předem informován.
- Škola vyhotoví zápis o průběhu celého případu a stanoví postup, jak zamezí případnému výskytu žáka pod vlivem omamné látky nebo výskytu podezřelé látky ve škole.
- Proběhne třídní schůzka rodičů, seznámení s účinky a příznaky požití omamných látek, jak se škola k případu postaví, jak bude pracovat s rizikovou třídou v preventivní oblasti. Jsou seznámeni s tím, že dítě pod vlivem návykové látky ve škole porušuje vnitřní řád školy.
- Žák, který prokazatelně užíval omamnou látku v areálu školy a tím porušil řád školy, bude kázeňsky potrestán.
- Škola pozve nejrychlejší cestou rodiče tohoto žáka k jednání se školou.

4. V případě podezření, že žák zneužívá návykové látky

- Diskrétně pohovoříme s dítětem.
- Doporučíme rozhovor s odborníkem

Příloha č. 5

Jednotný postup při opuštění žáka školy

Při opuštění žáka školy (odchod ze školy během vyučování, odchod v průběhu tělesné výchovy a pobytu venku, odchod z družiny) je nutné jednat podle krizového plánu školy a žáka začít hledat, protože podle zákona o sociálně - právní ochraně dítěte (SPOD) by se v opačném případě jednalo o opuštění dítěte.

Učitel postupuje takto:

- Učitelé jsou vybaveni mobilním telefonem, který je nutné si vzít s sebou, pokud učitel s dětmi opouští školu – hodiny tělesné výchovy, vycházka, pobyt na školní zahradě.
- Kontaktuje své kolegy, kteří zahájí hledání dítěte. Učitel zůstane se svými žáky.
- Učitel kontaktuje rodiče žáka a informuje je o opuštění školy dítětem.
- Pokud dítě nebude nalezeno a ani nedorazilo domů, kontaktuje ředitel školy policii.